

בש"פ 1926/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 1926/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקש: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד קרן רוט

בשם המשיב: עו"ד שלמה פצ'בסקי

החלטה

לפני בקשה להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 26.3.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 53880-06-13 בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, לפי המוקדם מביניהם, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

העובדות על פי כתב האישום

1. נגד המשיב הוגש ביום 26.6.2013 כתב אישום המייחס לו מעורבות באירוע דקירה בגינו הואשם בחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) ובהחזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק. על פי הנטען, ביום 1.4.2013 הגיע המתלונן, לו היכרות מוקדמת עם המשיב, ברכבו לאזור פזורת שבט אעצם. בהגיעו למקום הבחין המתלונן בחבורת ילדים, וביניהם בנו ואחיינו הקטינים, אשר התקוטטו ביניהם בשטח פרטי השייך למשיב. המתלונן החנה את רכבו בסמוך וניגש להפריד בין הילדים. המשיב, אשר היה אף הוא במקום, פנה אל המתלונן ואמר לו כי הוא עובר בשטחו הפרטי. המתלונן חזר אל רכבו ופתח את דלת הנהג במטרה להיכנס לרכב, ובשלב זה, התקרב המשיב אל המתלונן מאחור ודקר אותו בחזהו השמאלי, ובבטנו בסכין. לאחר מכן, עזב המשיב את המקום, ואילו אחיו ואדם נוסף דאגו לפינויו של המתלונן לבית החולים באמצעות מד"א, שם אושפז עד ליום 7.4.2013. בגין האמור, נגרמו למתלונן שני פצעי דקירה כאמור והוא נזקק לניתוח בשל הפגיעה באיבריו הפנימיים.

הליכי המעצר

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, בה נטען כי בידי המבקשת די ראיות לכאורה להוכחת אשמתו. עוד נטען כי נוכח מעשי המשיב, אשר בחר לפתור סכסוך פעוט באליומות ותוך שימוש בנשק קר, באופן שיכול היה להביא למות המתלונן, קמה עילת מעצר של מסוכנות. עוד נטען כי קיים חשש ששחרור המשיב יביא הן לשיבוש מהלכי משפט, שכן המתלונן ועדים נוספים, וביניהם אחיו, מוכרים לו, והן להימלטותו מהליכי שפיטה, נוכח העובדה שלאחר האירוע נמלט ונעצר רק חודשיים וחצי לאחר מכן, ביום 17.6.2013, אף שהושארו בביתו מספר זימונים לסור לתחנת המשטרה. עוד צויין כי למשיב הרשעות קודמות והוא אף ריצה עונשי מאסר בעבר.

3. ביום 2.7.2013 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר בעניינו, וביקש את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר באמצעות שירות המבחן. בתסקיר המעצר שנתקבל ביום 29.7.2013 התרשם שירות המבחן כי רמת המסוכנות להישנות התנהגות עוברת חוק מצד המשיב גבוהה. על כן, ומשלא הוצגה לפניו כל חלופת מעצר, נמנע שירות המבחן מהמלצה על שחרור המשיב ממעצר. לאור האמור בתסקיר ובהסכמת המשיב הורה בית המשפט המחוזי ביום 30.7.2013 על מעצר המשיב עד תום ההליכים.

ההליך העיקרי

4. ביום 10.7.2013 בוצעה הקראה ולאחר מכן נדחה הדיון עד ליום 3.10.2013 על רקע עיכובים במינוי סנגור למשיב. לאחר מכן, משמונה למשיב סנגור מטעם הסנגוריה הציבורית, נדחה הדיון מספר פעמים נוספת עד ליום 25.11.2013 בכדי לאפשר לצדדים להידבר, ובכדי לאפשר למשיב ללמוד את חומר החקירה, אשר חלקו הועבר לידי המשיב באיחור. ביום 25.11.2013 ניתן מענה לכתב האישום, ולאחר מכן החלו מועדי ההוכחות בתיק, כאשר ביום 31.12.2013 נשמעה עדותו של המתלונן וביום 13.2.2014 נשמעה עדותם של שני עדי תביעה נוספים. ביום 26.2.2014 הודיעה המבקשת כי נדרש לה זמן נוסף לצורך גיבוש עמדה באשר להצעות העומדות על הפרק, ובהתאם נדחה מועד המשך הדיון ליום 6.4.2014.

5. המבקשת - באמצעות באת כוחה, עו"ד קרן רוט - טוענת כי המעשים המיוחסים למשיב מצביעים על מסוכנות מופלגת לביטחון הציבור. תימוכין לכך מוצאת המבקשת בתסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב, במסגרתו התרשם שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות עוברת חוק מצד המשיב, ונמנע מלהמליץ על שחרורו לחלופה. עוד חוזרת המבקשת וטוענת כי התנהלות המשיב אשר פורטה לעיל מקימה חשש כי שחרורו לחלופת מעצר עלול להביא להתחמקותו מהליכי שפיטה. לצד זאת, נטען כי מסוכנות המשיב והחשש כי יפר תנאי שחרור נלמדים גם מעברו הפלילי, הכולל הרשעות במסגרת 11 תיקי משטרה שונים בעבירות רכוש, בהחזקת סכין, בהפרת הוראה חוקית, בשיבוש הליכי משפט, בהפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בהתחזות לאדם אחר במטרה להונות ובהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. לצד זאת, מציינת המבקשת כי המשיב לא הציע עד כה כל חלופת מעצר שהיא, ולפיכך לא ניתן אלא להיעתר לבקשת המבקשת.

6. באשר לקצב התנהלות התיק העיקרי מציינת המבקשת כי בתיק נשמעו עדי התביעה המרכזיים וכמו כן, הסכימו הצדדים על הגשת חומרים הקשורים לעדי התביעה האחרים. לפיכך, ככל שהצדדים לא יגיעו להסכמה במסגרת המשא ומתן המתנהל ביניהם, כאשר המבקשת תעשה מאמץ לגבש את עמדתה קודם למועד ההוכחות הבא, הקבוע ליום 6.4.2014, נותר לשמוע איפוא את פרשת ההגנה בלבד.

תמצית תשובת המשיב

7. המשיב - באמצעות בא כוחו, עו"ד שלמה פצ'בסקי - טוען כי יש לדחות את הבקשה. לטענתו, נוכח הקשיים הראייתיים המהותיים הקיימים בתיק לא ניתן להרשיעו בעבירות המיוחסות לו על בסיס התשתית הראייתית הקיימת, ועל כן ניאות בית המשפט המחוזי לאפשר לצדדים להידבר ביניהם בניסיון להגיע להסכמות ביחס להסדר טיעון אפשרי. עוד נטען, כי את הימשכות ההליכים בתיק העיקרי אין לזקוף לחובת המשיב כלל, שכן זו נגרמה, רובה ככולה, בשל מחדל משטרתי בגינו הגיע חומר חקירה מהותי לידי באיחור ניכר, כמו גם בשל השהות שניתנה לצדדים לצורך גיבוש של הסדר טיעון כאמור. בהקשר זה, נטען כי מזה כשלושה שבועות ממתין המשיב לגיבוש עמדת המבקשת ביחס להצעות העומדות על הפרק וזו טרם נמסרה. עוד מוסיף המשיב וטוען כי עברו הפלילי כולל הרשעות בעבירות רכוש בעיקר, כאשר האחרונה שבהן משנת 2006, ואילו בתקופה שחלפה התבגר המשיב וכיום הינו אדם נורמטיבי. עוד מציין המשיב כי בכוונתו להגיש לבית המשפט קמא בקשה מפורטת לשחרורו לחלופת מעצר קונקרטי ביישוב תל-שבע, תחת פיקוח מתאים.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשה על צרופותיה, והאזנתי להשלמת טיעון מטעם הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להארכת מעצרו של המשיב להתקבל.

9. על פי סעיף 62 לחוק המעצרים מוסמך בית משפט זה להאריך את מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים לתקופה מוגבלת של 90 ימים. כידוע, בבואו להאריך את מעצרו של נאשם כאמור על בית משפט זה לערוך איזון בין הפגיעה בחירות הנאשם, אשר נהנה מחזקת החפות, לבין הצורך בשמירה על שלום הציבור וניהול תקין של הליכי המשפט. הלכה היא כי בעת בחינת הארכת מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים יילקחו בחשבון, בין היתר, הימשכות מעצרו, מידת המסוכנות הנשקפת ממנו, עברו הפלילי, חומרת המעשים המיוחסים לו, החשש מפני שיבוש הליכי המשפט וקצב התקדמות ההליך העיקרי [ראו למשל: בש"פ 3468/13 מדינת ישראל נ' טראוב (19.5.2013), פסקה 10 להחלטתי; בש"פ 1149/13 מדינת ישראל נ' קארוט (18.2.2013), פסקה 6 להחלטתי והאסמכתאות המופיעות שם].

10. במקרה דנא, ניתן ללמוד על מסוכנותו של המשיב, כמו גם על החשש מפני הימלטותו ושיבוש הליכי משפט, מן המעשים המיוחסים לו בכתב האישום - דקירת המתלונן שתי דקירות, אחת בחזהו והאחרת בבטנו, שהיו עלולות להביא למותו, ולאחר מכן התחמקות מן המשטרה במשך למעלה מחודשיים. חיזוק לכך נמצא גם בהערכת שירות המבחן כי רמת המסוכנות להישנות התנהגות עוברת חוק מצד המשיב גבוהה. האפשרות לפיה חומר החקירה הקיים בעניינו של המשיב לא יוביל בסופם של דברים להרשעתו בעבירות המיוחסות לו, כנטען על ידי בא כוח המשיב, מקומה להתברר בהליך העיקרי ואין בה כדי להשפיע על המסוכנות הנשקפת מן המשיב כעולה מעובדות כתב האישום [ראו למשל: בש"פ 2846/08 אדטו נ' מדינת ישראל (13.4.2008), פסקה 20 להחלטתי]. כמו כן, כפי שהטעימו הצדדים בדיון לפני, בשלב זה אין בנמצא חלופת מעצר מתאימה היכולה לאיין את מסוכנותו של המשיב, כאשר טרם הוצעה על ידו חלופה כלשהי לבחינה.

11. אכן, אין להטיל את האחריות להימשכות ההליכים בתיק העיקרי לפתחו של המשיב. הדבר נעוץ בעיקר בעיכוב במסירת חומר חקירה למשיב ובשהות שהעניק בית המשפט המחוזי לצדדים לצורך הידברות במטרה להגיע להסכמות לעניין גיבושו של הסדר טיעון אפשרי. יחד עם זאת, התקדמות ההליכים בתיק העיקרי משביעה רצון ומטה את הכף גם היא לעבר המשך מעצרו של המשיב, שכן פרשת התביעה הסתיימה הלכה למעשה, וככל שהצדדים לא יגיעו להסכמות ביניהם במסגרת הידברותם, תחל שמיעת פרשת ההגנה במועד הדיון הבא שנקבע ליום 6.4.2014. מכל מקום, גם אם במועד שנקבע לא תסתיים שמיעת התיק העיקרי, אין בכך כדי להטות את הכף לעבר שחרורו של המשיב, בשים לב לעבירות המיוחסות לו ולנוכח העובדה שמדובר בבקשה ראשונה להארכת המעצר.

12. ודוק, ככל שיהיה בידי המשיב להציע חלופת מעצר הולמת שיהיה בה כדי לאיין את מסוכנותו, פתוחה לפניו הדרך לפנות בבקשה מתאימה לבית המשפט המחוזי, וזה יידרש לה לגופה.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה מתקבלת.

ניתנה היום, י"ז באדר ב' התשע"ד (19.3.2014).

שׁוֹפֵט

עמוד 4
